

Vilniaus Juozo Tallat-Kelpšos konservatorija

Priemonių planas įtraukiojo ugdymo plėtojimui konservatorijoje

2024 m. kovo 28 d.
Vilnius

Priemonių planą įtraukiojo ugdymo plėtojimui konservatorijoje parengė darbo grupė, patvirtinta 2024 m. kovo 14 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-68. Planas parengtas vadovaujantis Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(si) konservatorijoje analize, patvirtinta 2024 m. kovo 28 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-83.

BENDROSIOS NUOSTATOS

Specializuotas ugdymas yra skirtas mokiniams, kurie dėl išskirtinų gabumų turi specialiųjų ugdymosi poreikių. Ugdymas vykdomas vadovaujantis specializuoto ugdymo krypties programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu.

Specialieji ugdymosi poreikiai (toliau – SUP) – pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl išskirtinių asmens gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių. Specialieji ugdymosi poreikiai – tai individualių ugdymosi poreikių grupė.

Įtrauktis (Lietuvos švietimo sistemos principas) — švietimo sistema sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.

Įtraukusis ugdymas — tai sąlygų visų mokinių dalyvavimui bendrose ugdymosi veiklose sudarymas, eliminuojant galimus mokymosi barjerus.

Įtraukiojo ugdymo tikslas – suteikti kokybišką ugdymą kiekvienam besimokančiajam, pripažįstant ir gerbiant skirtybes, atsižvelgiant į kiekvieno talentus, gebėjimus, poreikius, mokinio ir bendruomenės lūkesčius. Siekis yra sukurti mokyklą, kurioje būtų pastebėti ir atliepti kiekvieno mokinio poreikiai, sukurta bebarjerė mokymosi aplinka.

Universalus dizainas mokymuisi (UDM) — tai mokslo įrodymais pagrįsta ugdymo prieiga, pripažįstanti individualius mokinių skirtumus ir suteikianti visiems vienodas galimybes pasiekti sėkmę per lanksčių ugdymo tikslų, ugdymo metodų, priemonių, mokinių pasiekimų vertinimo būdų taikymą, vadovaujantis nuostata: pateikti įvairių būdų mokiniams (-ėms) sudominti; pateikti įvairių būdų žinioms suprasti ir operuoti jomis; pateikti įvairių būdų savivaldžiai mokymosi veiklai ir rezultatams pademonstruoti. Tai ugdymo prieiga, lengvinanti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą ir stiprinanti jo tvarumą formalioju ir neformalioju būdu visuose švietimo lygiuose.

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos apraše (2011) trečiajai specialiųjų ugdymosi poreikių grupei priskiriami mokiniai, turintys mokymosi sunkumų. Tai mokiniai, kuriems dėl nepalankios (kultūrinės (kalbinės), pedagoginės, socialinės-ekonominės) aplinkos ar susidariusių aplinkybių apribojamos asmens galimybės realizuoti savo gebėjimus. Mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, grupei priskiriami mokiniai, nerealizuojantys ypatingų gabumų. Tikslinant nerealizuotų ypatingų gabumų apibūdinimą nurodoma, kad tai vaikai, kurių pasiekimai neatitinka jo intelektualinių gebėjimų, kurie yra didesni nei bendraamžių (IQ 130 ar didesnis) dėl individualių (asmenybės) ir aplinkos veiksnių (šėimos, mokyklos, bendraamžių ir t. t.).

Vadovaujantis Nacionalinės švietimo agentūros (NŠA) pateiktomis įtraukties principo įgyvendinimo gairėmis, įtraukijį ugdymą tikslinga sieti su individualizuotu kiekvieno mokinio ugdymu, atitinkančiu kiekvieno vaiko ugdymosi galias ir poreikius. Įtraukusis ugdymas apima ugdymo turinio, mokytojų rengimo, pagalbos mokiniui, mokytojui, mokyklai, vertinimo, ugdymo organizavimo sritis. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymąsi reglamentuojantys teisiniai dokumentai sudaro palankias sąlygas kiekvienam mokiniui ugdytis pagal jų poreikius ir galimybes bendrojo ugdymo mokyklose, užtikrinant švietimo pagalbą, lygias galimybes ir ugdymosi prieinamumą. LR Švietimo įstatyme akcentuojama, kad ugdymo prieinamumas – tai galimybė mokytis saugioje, tinkamoje edukacinėje aplinkoje, kurioje kiekvienas ugdomas pagal jo galimybes, poreikius bei polinkius.

Inkliuzinio ugdymo koncepcija reikalauja sukurti mokyklą visiems, bet tai padaryti, ne tiek integruojant įvairias mažumas į daugumos mokyklą, kiek formuojant iš principo naują, socialine ir kultūrine prasme įvairią mokyklą, kurios tikslas yra visavertis mokinių dalyvavimas ugdymo procese, atsižvelgiant į pačių mokinių poreikius ir galimybes, o ne bendrus standartus. Svarbus inkliuzinės mokyklos bruožas yra siekis įgyvendinti pamatinę lygybę tarp pedagogų, tėvų ir vaikų, pastaruosius traktuojant kaip lygiaverčius ugdymo/si proceso dalyvius ir partnerius.

RENGIANT PLANĄ VADOVAUTASI:

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.1480/asr>

Gabių ar (ir) talentingų vaikų ugdymas

<https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/07/Gabiu-ar-ir-talentingu-vaiku-ugdymas-2022-birzelis-Nr.-4-2022-07-18.pdf>

Įtraukties principo įgyvendinimo gairės mokykloje (įtraukties principo gairės)

<https://www.nsa.smm.lt/itrauktis-ugdyme/>

Agentūros pozicija dėl įtraukiojo ugdymo sistemų

<https://www.european-agency.org/sites/default/files/PositionPaper-LT.pdf>

Apie inkliuzinį ugdymą, pedagogų nuostatas ir tarpkultūrinę kompetenciją

<https://manoteises.lt/straipsnis/apie-inkliuzini-ugdyma-pedagogu-nuostatas-ir-tarpkulturine-kompetencija/>

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašas

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.404013/asr>

Universalaus dizaino mokymuisi gairės (UDM)

<https://tukstantmeciomokyklos.lt/leidiniai/>

PRIEMONIŲ PLANAS ĮTRAUKIOJO UGDYMO PLĖTOJIMUI KONSERVATORIJOJE

Įtraukiojo ugdymo plėtojimas įgyvendinamas trimis lygmenimis: mokykla; klasė (metodinė grupė, specializacija); mokinys (individualus lygmuo). Nuostatų įgyvendinimas reikalauja nuolat analizuoti ugdymo procesą ir pasirinkti tinkamus veiksmus kiekviename ugdymo sistemos lygmenyje.

Mokyklos lygmeniu formuojamos bendruomenės narių vertybinės nuostatos, tradicijos, tarpusavio santykiai. Veiklos analizė ir tobulinimas sudaro galimybę kiekvienam mokyklos darbuotojui įvertinti savo indėlį į bendrus mokyklos rezultatus.

Klasės lygmeniu (atsižvelgiant į mokyklos specifiką – metodinių grupių, specializacijų lygmeniu taip pat) sudaromos sąlygos mokiniui bendrauti su bendraamžiais, dalyvauti bendroje veikloje, parodyti savo gebėjimus, gauti reikiamą mokytojų, specialistų pagalbą. Nuo mokytojų veiklos dažniausiai priklauso gera klasės atmosfera, kitoniškumo supratimas ir priėmimas, atskirties mažinimas.

Kryptinga pagalba **mokiniui** gali būti teikiama tik įvertinus **individualius** vaiko ugdymosi poreikius, jo galias, sunkumus ar išskirtinius gebėjimus bei pasirengimą įtraukiajam ugdymui.

MOKYKLOS LYGMUO

Sritis	Priemonės	Rezultatai (rodikliai)	Laikotarpis/periodiškumas	Atsakingas
Įtraukiojo ugdymo (IU) kultūros plėtojimas, mokyklos bendruomenės įtrauktis, nuostatų ir kompetencijų gilinimas	Būtinų pedagoginio personalo kompetencijų užtikrinimas įtraukiojo ugdymo plėtojimui	Mokytojai yra įgiję specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos privalomų žinių (privalomi mokymai, 60 val.) arba 2 studijų kreditų kursai anksčiau arba studijų metu	2024-2026 m.	UOS vedėjai
	Kvalifikacijos dėl darbo su SUP turinčiais mokiniais tobulinimas, universalus dizaino mokymuisi (UDM) plėtojimas	Organizuoti mokymai įtraukaus ugdymo tema pedagoginiams darbuotojams (1 renginys)	2024 m.	Bendrąjį ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas
		Pasidalinta gerąja darbo su SUP turinčiais mokiniais patirtimi Reflektuojančios bendruomenės renginyje (1 renginys)	2024 m.	UOS
	Informacijos apie įtraukaus ugdymo plėtojimą pateikimas konservatorijos interneto svetainėje	Mokyklos svetainėje sukurta skiltis „Įtraukusis ugdymas“ Paviešinti dokumentai dėl įtraukaus ugdymo	Iki 2024 liepos 1 d.	Bendrąjį ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas
	Saugios ir mokymuisi bei darbui palankios aplinkos užtikrinimas	Pateikti siūlymai direktoriui dėl įvairių su mokinių gerove susijusių aspektų įgyvendinimo konservatorijoje	Pagal poreikį	Socialinis pedagogas Vaiko gerovės komisija
Darbuotojai yra pasirašytinai susipažinę su bendruomenės elgesio normomis		Darbo konservatorijoje pradžioje	Personalo vadovas	

	Mokinių atstovų pagal įstatymą švietimas	Organizuoti Tėvų dienų renginiai (2 vnt.)	2024 m.	Bendrajį ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas
	Grįžtamojo ryšio dėl įtraukaus ugdymo plėtojimo konservatorijoje užtikrinimas	Atlikta mokytojų, mokinių ir mokinių tėvų apklausa dėl įtraukaus ugdymo konservatorijoje	Iki 2024 m. liepos 1 d.	Veiklos įsivertinimo grupė
		Aptartas įtraukaus ugdymo plėtojimas konservatorijoje su Tėvų komiteto nariais (1 susitikimas)	2024 m.	Bendrajį ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas
Įtraukiojo ugdymo reglamentavimas	Dokumentų sąvado dėl įtraukaus ugdymo reglamentavimo sudarymas	Sukomplektuoti įtraukujį ugdymą reglamentuojantys dokumentai	Iki 2024 m. liepos 1 d.	Bendrajį ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas
Aplinkų pritaikymas SUP ir specializuoto muzikos krypties ugdymo programų įgyvendinimui	Fizinių ir psichosocialinių aplinkų gerinimas	Nusiramino kambarys įveiklintas dailės terapijai	Nuolatos	Psichologas
		Įrengta lauko scena	2024-2026 m.	Direktoriaus pavaduotojas administracijai ir ūkiui
		Įrengta orkestro studija su specialiomis akustinėmis sienomis (B5).		
		Atnaujintos ansamblinio muzikavimo klasės (B6 ir B4)		
	Sudaryta galimybė negalią turintiems asmenims patekti į antrojo pastato pirmą aukštą			

KLASĖS (METODINĖS GRUPĖS, SPECIALIZACIJOS) LYGMUO

Sritis	Priemonės	Rezultatai (rodikliai)	Laikotarpis/periodiškumas	Atsakingas
Tėvų/rūpintojų pasirengimas	Klasės tėvų bendruomenės formavimas ir informavimas	Mokinių tėvams suteikta informacija dėl SUP mokinių įtraukaus ugdymo plėtojimo (1 k.)	2024 m.	Soc. pedagogas
Mokinių grupės pasirengimas	Mokinių švietimas įtraukiojo ugdymo tema	Organizuotos įtraukiojo ugdymo plėtojimui skirtos veiklos klasės valandėlės metu (1 klasės valandėlė)	2024 m.	Klasių vadovai
	Susitarimų dėl elgesio konservatorijos bendruomenėje nustatymas	Aptartos mokinių elgesio normos klasėje/grupėje (susipažinta pasirašytinai)	Kiekvienų mokslo metų pradžioje arba mokymosi konservatorijoje pradžioje	Klasių vadovai
Mokytojų pasirengimas	Universalaus dizaino mokymuisi (UDM) plėtojimas mokytojų profesinėje veikloje, mokinių įtraukimas į bendras veiklas	Klasės ugdymas organizuotas atsižvelgiant į mokinių SUP	Iki rugsėjo 1 d. arba priėmus naują mokinį arba gavus naujų duomenų	Soc. pedagogas, klasių vadovai, mokytojai
		Grupės ugdymas organizuotas atsižvelgiant į mokinių SUP dėl specializuoto muzikinio ugdymo	Iki rugsėjo 1 d. arba priėmus naują mokinį arba gavus naujų duomenų	Muzikinį ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas, MG pirmininkas

		Organizuotas SUP mokinių įtraukimas į bendruomenės renginius	Pagal mokslo metų renginių planą	Pagal mokslo metų renginių planą
--	--	--	----------------------------------	----------------------------------

INDIVIDUALUS LYGMUO

Sritis	Priemonės	Rezultatai (rodikliai)	Laikotarpis/periodiškumas	Atsakingas
Informacijos apie mokinio SUP gavimas / surinkimas	SUP dėl negalės/sutrikimų atveju – informacijos apie mokinio SUP iš tėvų ir PPT gavimas	Gauta objektyvi informacija ugdymo planavimui ir įgyvendinimui	Pagal poreikį	Soc. pedagogas
	SUP dėl išskirtinių gabumų muzikai atveju – informacijos rinkimas konsultacijų, stojamųjų egzaminų, ugdymo proceso metu	Nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai dėl išskirtinių gabumų muzikai	Per stojamuosius egzaminus Individualios pažangos stebėjimas – nuolat.	Muzikinį ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjas, MG pirmininkai, muzikinio ugdymo mokytojai.
Pagalba mokiniui	Sąlygų naujiems mokiniams adaptuotiis mokykloje sudarymas	Skirtas 1 mėnuo mokinio adaptacijai mokykloje (pasiekimai nevertinami pažymiais)	Rugsėjo mėn.	Mokytojai
	Mokinių konsultavimas, specialistų pagalbos suteikimas	Suteiktos individualios konsultacijos	Pagal poreikį	Soc. pedagogas, psichologas, mokytojai
		Įgyvendintos suplanuotos profesinio orientavimo veiklos	Pagal profesinio orientavimo planą	Karjeros specialistas
Individualių SUP tenkinimas	Mokiniams su SUP dėl mokymosi sunkumų, sutrikimų ar negalios ugdymo programos pritaikymas	Parengti individualūs ugdymo planai	Pagal poreikį	Soc. pedagogas, mokinį mokantis mokytojas
	Mokiniams su SUP dėl išskirtinių gabumų muzikai ugdymo programos pritaikymas	Individualizuotos specializuoto muzikos ugdymo dalykų programos	Pusmečio pradžioje	Dalykų mokytojai
Saugių aplinkų mokiniams užtikrinimas	Aplinkos be smurto ir patyčių užtikrinimas	Užfiksuoti smurto ir patyčių atvejai. Nedelsiant analizuoti ir spręsti smurto ir patyčių atvejai.	Pagal poreikį – nedelsiant.	Psichologas, soc. pedagogas, VGK